

KORRALDUS

[Registreerimise kuupäev] nr
[Registreerimisnumber]

Pruunkaru küttimismahu kehtestamine 2023/2024. jahiaastal

1. OTSUS

Arvestades punktis 1 esitatud asjaolusid ja põhjendusi, kooskõlas keskkonnaministri 23.05.2013 määruse nr 27 „Jahiulukite seireandmete loetelu ja kogumise kord ning seiret korraldama volitatud asutus” § 3 lg 2, 3 ja 6, JahiS § 22 lg 2, HMS § 53 lg 1 p 2 ja p 4 ning lg 2 p 3, keskkonnaministri 30.09.2020 määrusega nr 47 kehtestatud “Keskkonnaameti põhimääruse” § 7 lõike 2 punkti 6 ja § 8 lõike 2 punkti 18 alusel,

OTSUSTAN:

- 1.1. Kehtestada 2023/2024. jahiaasta pruunkaru (*Ursus arctos*) küttimismahuks Eestis kokku 96 isendit.**
- 1.2. Jaotada küttimismaht maakondade vahel ning kehtestada küttimistingimused pruunkaru küttimise korraldamiseks vastavalt korralduse lisale 1.**
- 1.3. Tagamaks pruunkaru küttimismahust kinnipidamise, kehtestan pruunkaru jahi registreerimise ja pruunkaru küttimisest teavitamise korra:**
 - 1.3.1. Pruunkaru jaht tuleb eelnevalt registreerida korralduse lisas 2 nimetatud jahipidamise asukohajärgse maakonna kontaktisiku juures, arvestades korralduse lisas 1 sätestatud küttimismahtu ja -tingimusi. Pruunkaru jahi registreerimiseks tuleb asjaomase kontaktisiku telefoninumbrile saata lühisõnum (SMS), milles tuleb märkida märksõna „karujaht”, küti nimi, jahipiirkond ja jahiala (kui see on lisas 1 nimetatud), kus jahti peetakse. Lühisõnumiga registreeritud pruunkaru jaht kehtib 12 tundi arvates lühisõnumi saatmise hetkest.
 - 1.3.2. Pruunkaru küttimisest tuleb korralduse lisas 2 nimetatud jahipidamise asukohajärgse maakonna kontaktisikut teavitada viivitamatult pärast pruunkaru küttimist, saates kontaktisiku telefoninumbrile lühisõnumi (SMS) sisuga: märksõna „karu kütitud”, küti nimi, jahipiirkonna ja jahiala (kui see on lisas 1 nimetatud) nimi, kus karu kütiti.
 - 1.3.3. Lühisõnumi „karu kütitud“ saamisel teavitab kontaktisik viivitamatult kõiki kehtivale jahile registreerinud jahimehi lühisõnumi (SMS) teel (sisu: „karu kütitud”, jahipiirkonna ja jahiala olemasolul ka jahiala nimi, kus karu kütiti) nende ohjamisalal pruunkaru küttimisest

ning küttemismahu täitumisel ka karujahi lõppemisest. Peale küttemismahu täitumist ja vastava teavituse saamist lõppeb kohele kõigi karujahil olevate jahimeeste registreering.

1.3.4. Haavatud pruunkaru jälitamisel jahipiirkonnaga kõlgneval kaitsealal (sh Alam-Pedja looduskaitseala, Soomaa rahvuspark) tuleb lisaks ohjamisala kontaktisikule eelnevalt informeerida ka kaitseala valitsejat (Keskkonnaamet) lühinumbril 1247.

1.3.5. Jahi registreerimise ajavahemik on alates kella 7.30-st kuni kella 22.00-ni.

1.4. Jahipiirkonna kasutajad on kohustatud:

1.4.1. korraldama jahti viisil, mis tagaks kehtestatud küttemismahust kinnipidamise.

1.4.2. teavitama ühe ööpäeva jooksul karu tabamisest lühisõnumiga (SMS), sõnumi sisu „karu kütitud“ ja jahipiirkonna nimi, Keskkonnaameti kontaktisikuid järgmiselt:

Harju, Järva, Rapla maakond – Uno Treier, telefon 5149 565;

Pärnu ja Lääne maakond – Ivar Marlen, telefon 5304 0354;

Jõgeva, Tartu, Ida- ja Lääne-Viru maakond – Heete Ausmeel, telefon 5688 6919;

Põlva maakond – Margo Tannik, telefon 516 0148.

Valga, Viljandi ja Võru maakond – Mihkel Pastik, telefon 5304 4134.

1.4.3. teavitama jahiloo saajat kütitud isendite andmete ning bioproovide kogumise ja esitamise nõuetest.

1.4.4. esitama Keskkonnaagentuurile hiljemalt jooksva aasta 20. novembriks kütitud isendite andmed (ankeet) ja märgistatud bioproovid (lihaseproov, emasloomal emakas koos munasarjadega ja esimene premolaar).

1.5. Kehtestan korraldusele kõrvaltingimusena korralduse hilisema muutmise ja/või kehtetuks tunnistamise ja/või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmise selliselt, et Keskkonnaametil on õigus korraldusega kehtestatud pruunkaru küttemismahtu ja ohjamisalade piire muuta.

1.6. Teha korraldus teatavaks kõigile jahipiirkonna kasutajatele ja korralduse lisas 2 nimetatud kontaktisikutele.

Korraldust on võimalik vaidlustada haldusmenetluse seaduses või halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, esitades 30 päeva jooksul korralduse teatavakstegemisest vaide Keskkonnaametile või kaebuse halduskohtusse.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD KAALUTLUSED

- 2.1. Jahiseaduse (edaspidi *JahiS*) § 4 lg 2 p 5 kohaselt on pruunkaru (*Ursus arctos*) suuruluk. Vastavalt keskkonnaministri 28.05.2013 määruse nr 32 „Jahieeskiri” (edaspidi *jahieeskiri*) § 5 lg-le 1 võib karule, välja arvatud poegade emakarule, pidada varitsus- või hiilimisjahti 1. augustist 31. oktoobrini karu tekitatud kahjustuste piirkonnas kahjustuste vältimise eesmärgil.
- 2.2. *JahiS* § 22 lg 2 alusel kehtestab pruunkaru küttemismahu igal jahiaastal Keskkonnaamet, lähtudes *JahiS* § 21 lg-s 4 nimetatud aruandest ning jahindusnõukogu ettepanekust. *JahiS* § 21 lg 4 ja sama paragrahvi lg 3 alusel kehtestatud keskkonnaministri 23.05.2013 määruse nr 27 „Jahiulukite seireandmete loetelu ja kogumise kord ning seiret korraldama volitatud asutus” (edaspidi *määrus nr 27*) §-st 1 tulenevalt on Keskkonnaagentuur ulukite seire aruande koostaja.
- 2.3. Euroopa Liidus (edaspidi EL) on pruunkaru loodusdirektiivi¹ alusel kaitstav liik, kellele on ette nähtud nii elupaiga- kui ka isendikaitse. Liitumisläbirääkimistel EL-ga taotles Eesti kõigi kolme suurkiskja (hunt, ilves, karu) asurkondade välja arvamist direktiivi lisast II (kuhu kantud liikidele on ette nähtud elupaigakaitse) ja lisast IV (kuhu kantud liikidele on ette nähtud range isendikaitse) ja arvamist lissasse V (kuhu kantud liike on lubatud kontrollitud tingimustes tegevuskava alusel säästvalt majandada). Eesti deklareeris EL liitumisläbirääkimistel, et suurkiskjate kaitse tagamiseks koostatakse vastavad tegevuskavad. Liitumisläbirääkimiste tulemusel on Eestile tehtud geograafiline erand ning pruunkaru on välja arvatud II lisast ning jäetud IV lissasse, mis lubab meil liiki tegevuskava põhisel kahjustuste ja ohuolukordade vältimiseks küttida (sh loodusdirektiivi 16. artikli lg 1 punkti b ja c ära toodud erandite alusel).
- 2.4. Loodusdirektiivi 16. artikli lg 1 punktides b ja c on sätestatud, et kui muud rahuldavat alternatiivset lahendust ei ole ja erand ei kahjusta kõnealuste liikide populatsioonide soodsa kaitsetaseme säilitamist nende looduslikul levilal, võivad liikmesriigid teha artiklite 12, 13 ja 14 ning artikli 15 punktide a ja b sätetest erandi: 1) eriti oluliste saagi-, karja-, metsa-, kalamajandus-, veemajanduskahjude ja muud liiki omandiga seotud kahjude ärahoidmiseks; 2) rahva tervise ja elanikkonna ohutuse huvides või muude üldiste huvide seisukohast eriti mõjuvatel põhjustel, sealhulgas sotsiaalsed ja majanduslikud põhjused ning kasu, mida keskkond saab erandite andmisest;
- 2.5. Loodusdirektiivi 43/92 artikkel 6 sätestab muuhulgas, et liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et vältida erikaitsealadel looduslike elupaikade ja liikide elupaikade halvenemist ning selliste liikide häirimist, mille kaitseks alad on määratud, kuivõrd selline häirimine võib oluliselt mõjutada käesoleva direktiivi eesmärkide täitmist. Iga kava või projekti, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis tõenäoliselt avaldab alale olulist mõju eraldi või koos muude kavade või projektidega, tuleb asjakohaselt hinnata seoses tagajärgedega, mida see ala kaitse-eesmärkidele avaldab. Pädevad siseriiklikud asutused annavad kavale või projektile kava või projekti tagajärgede hindamise järelduste alusel ning lõike 4 sätete kohaselt nõusoleku alles pärast seda, kui nad on kindlaks teinud, et see ei avalda asjaomase ala terviklikkusele negatiivset mõju, ja teevad seda vajaduse korral pärast avaliku arvamuse saamist. Eestis on pruunkaru kütmine rangelt korraldatud tegevuskava alusel, võttes arvesse muuhulgas teadlaste ettepanekuid küttimise suunamiseks kahjustuskolletesse edasiste kahjustuste ja ohuolukordade vähendamise ja vältimise ning ka ennetamise eesmärgil. Karude

¹ Kättesaadav internetiaadressilt: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992L0043:20070101:ET:PDF>, 22.10.2022.

populatsiooni arvukus on viimastel aastatel märgatavalt suurenenud ning leviala laienenud (sh ka Natura 2000 aladel). See tõestab, et karude küttimisel kahjustuste ja ohuolukordade vähendamise ja vältimise ning ennetamise eesmärgil negatiivne mõju eelpool mainitud alade kaitse-eesmärkidele puudub.

- 2.6. Punktis 2.3 mainitud põhjustel on Eesti koostanud suurkiskjate kaitse- ja ohjamiskava 2022-2031² (edaspidi *tegevuskava*). Tegevuskava ühe olulise eesmärgina on ära toodud vajadus säilitada Eestis iga-aastaselt vähemalt 70 sama-aastaste poegadega karu pesakonna (asurkonna üldarvukus ca 650 isendit) olemasolu ning jätkata jahipidamist peamiselt liigi inimpeelgikkuse säilitamiseks ja karu tekitatud kahjustuste vähendamiseks (p 7.2.1.). Keskkonnaagentuuri aruande „Ulukiasurkondade seisund ja küttimissoovitus 2023”³ (edaspidi *Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruanne*) andmetel on eelmise aasta (2022) karu pesakondade arvukuseks hinnatud 96. Karu arvukus ja levik on üldist tõusutrendi väljendanud juba viimased 16 aastat ning asurkonna seisundit võib pidada väga heaks. 2020 ja 2021. aastal oli pruunkaru tekitatud kahjustuste hulk mesindusele suurim kui kunagi varem teadaolevalt. Samas viimasel kahel aastal on võrreldes eelmise aasta sama perioodiga kahjustuste hulk mõnevõrra vähenenud.
- 2.7. Pruunkaru Eesti asurkonna suurus on ca 30 isendit 1000 km², mis on üks Euroopa kõrgemaid. Karu arvukuse kasvuga ei kaasne üksnes risk inimese ründeks, vaid see omab paradoksaalsel kombel mõju ka karu kaitse rakendamisele ja seeläbi tema soodsa seisundi tagamisele. Heas seisus suurkiskjate (hunt, ilves, karu) asurkondade olemasolu nõuab ühiskonnalt valmisolekut nendega koos eksisteerida ning taluda ka sellega kaasnevaid ebameeldivaid mõjusid. Kuniks riik kompenseerib põlumajandusloomadele ja mesilatele tekkivad kahjud, ollakse tolereerivad, kuid mitte piirilt kui kahjude hulk kasvab. Veelgi enam vähendaks ühiskonna toetust raske vigastuse või surmaga lõppenud karu rünnakud inimese vastu. Selliselt lõppevad oluolukorrad oleks otseselt vastuolus Nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ art 2 lg-ga 3. Kindlasti kasvaks sellega ka nõudlus karu arvukuse oluliseks vähendamiseks, mis omakorda võib ohtu seada karu soodsa seisundi Eestis.

Karu arvukuse kasvuga suureneb tõenäosus inimese ja karu vaheliseks konfliktiks, seda eriti asulate lähedal, kuhu põlistest elupaikadest välja tõrjutud peamiselt nooremad isendid endale elupaika ja toitu otsima tulevad. Keskkonnaametile on 2023. esimesel poolaastal teada antud 9 juhtumist, kus inimese ja karu teed ristusid. Häirekeskuse riigiinfo telefonile laekus selliseid teated sama aja kohta 25. Paljud neist leidsid aset asulate läheduses ning mitmel juhul tundis inimene reaalselt hirmu karu rünnaku ees (fikseeritud Häirekeskuse kõnelogis). Reeglina inimesed nendest kohtumistest ametkondadele teada ei anna, sest puudub arusaam, mida sellistel puhkudel üldse ette võtta. Pigem jagatakse seda infot kogukonna liikmete vahel, et teineteist ohu eest hoiatada. Seda kinnitab ka tõik, et keskkonnaameti töötajate tööalastel kohtumistel kogukondadega (nt kaitsealade koostöökogud, jahindusnõukogud) nendest sündmustest kõige muu kõrval ka üha sagedamini juttu tehakse. Ollakse tõsiselt mures karu võimalike rünnakute pärast, eriti lastele, kes end võimaliku ohu eest vähem kaitsta oskavad. Inimeste suurenev ohutunne karu suhtes ei ole sageli otseselt mõõdetav, kuid üleüldist meediafooni (karude kohtumisest tingitud konflikte käsitletakse järjest sagedamini) ja Keskkonnaametisse edastatud infot arvesse võttes on karude arvukusest tingitud kokkupuudete sagenemine ja konfliktide ohu suurenemine otseselt tunnetatav.

² Kättesaadav Keskkonnaameti kodulehel aadressil: <https://keskkonnaamet.ee/elusloodus-looduskaitse/looduskaitse/liigikaitse#imetajad>, 29.07.2023.

³ Aruanne on internetis kättesaadav Keskkonnaagentuuri kodulehel aadressil: <https://keskkonnaportaal.ee/et/ulukite-arvukus-ja-kuttimine>, 29.07.2023.

Suurkiskjate, sh karu asurkonna hea seisundi saavutamine on oluline, kuid seda ei pea tegema ilmtingimata keskkonna kandevõimeni. Suurkiskjate kaitse- ja ohjamiskava järgi on karu soodsa seisundi tagamiseks minimaalselt vajalik säilitada alla aasta vanuste poegade pesakondade arv enne jahihooaega vähemalt 70 (ca 650-700 isendit). 2022. aastal oli selleks 96 (ca 900-1000 isendit). Siin puudub selgelt kavast tulenev vajadus populatsiooni veel kasvatada. Pigem peaks praeguse arvukuse kasvu juures enam arvestama ka sotsiaalsete aspektidega, sh võimalike tekkivate hirmudega karuga kohtumise või rünnaku ees. Ka üliõpilaste seas 2022. aastal läbi viidud uuringu käigus selgus, et ainsana soovisid vastajad suurkiskjatest karu arvukuse vähendamist pidades seda juba liialt suureks ja ohuks inimesele. Hundi puhul nähti vajadust tema arvukuse säilitamist praegusel tasemel, ilvese puhul aga selle suurendamist.

- 2.8.** Eeltoodu valguses kordame üle et pruunkaru on loodusdirektiivi IV lisas nimetatud liik. direktiivi artikli 16 lõike 1 sätestab erandi kaitsealuse isendi küttimiseks, juhul kui see on vajalik eriti oluliste saagi -, karja -, metsa -, kalamajandus -, veemajanduskahjude ja muud liiki omandiga seotud kahjude ärahoidmiseks (erand b). Vastav säte on üle võetud ka jahieeskirja (karu tekitatud kahjustuste piirkonnas kahjustuste vältimise eesmärgil). Lisaks annab loodusdirektiiv küttimise erandi tegemiseks õiguse rahva tervise ja elanikkonna ohutuse huvides või muude üldiste huvide seisukohast eriti mõjuvatel põhjustel, sealhulgas sotsiaalsed ja majanduslikud põhjused ning kasu, mida keskkond saab erandite andmisest (erand c). Nimetatud erandi tegemine aga ei eelda, et oluline kahju (rünnak inimesele) oleks aset leidnud. Sellele seisukohale on jõudnud ka Euroopa Kohus kohtuasjas C-342/05. Seetõttu tuleb arvesse võtta inimeste kasvanud ohutunnet ja kartust karuga kohtumise ees, mis karu asurkonna kasvuga on tõusnud ning see probleem vajab samuti lahendamist.

Euroopa Komisjon on 12.10.2021 teatises „Komisjoni teatis. Juhenddokument ühenduse tähtsusega loomaliikide range kaitse kohta elupaikade direktiivi alusel“ (edaspidi komisjoni teatis) välja toonud väga selged kriteeriumid elupaikade direktiivi art 16 lg 1 punkti b ja c kohaldamiseks. „Artikliga 16 on ette nähtud kolm kontrolli, mis tuleb enne erandi võimaldamist läbida: 1) esitatakse üks või mitu artikli 16 lõike 1 punktides a-d loetletud põhjustest või lubatakse range järelevalve all valikuliselt ja piiratud ulatuses püüda või pidada teatavaid IV lisas loetletud liikidest isendeid pädevate siseriiklike asutuste täpsustatud piiratud arvul (punkt e); 2) puudub rahuldav alternatiivne lahendus ja 3) antakse kinnitus, et erand ei kahjusta populatsioonide soodsa kaitsestaatuse säilitamist.

Keskkonnaamet lubab erandit järgmiste kontrollide alusel:

1) art 16 lg 1 punkt b ja c alusel: põhjendused on ära toodud korralduse p-des. 2.3-2.7 ja 2.11 ning 2.14).

2) pruunkarude küttimisele puudub rahuldav alternatiivne lahendus: Karude küttimisele puudub muu rahuldav alternatiiv. Keskkonnaamet selgitab, et karude küttimine ei ole Eestis ennetusmeetmena kasutatav esmane alternatiiv. Karu tekitatud kahjustuste ennetamise esmased lahendused, mida Eestis rakendatakse on: võimalike kahjukannatajate poolne ohustatud vara (eeskätt mesitarud) kaitsemeetmete rakendamine ning nende riiklik subsideerimine, samuti kahjustuste kompenseerimine riigi poolt. Lisaks tuleb esimeste lahenduste hulka arvata ka avalikkuse ja sihtrühmade teadlikkuse tõstmine (vt ka Euroopa Komisjoni juhend lk 51⁴) kahjude ennetusmeetmete (Keskkonnaameti välja antud vastav

juhend⁵, tehtud koolitused) ja inimese käitumise kohta (nt juhendid kuidas käituda kohtumisel karuga⁶), „aasta loom 2022“ raames tehtud karu tutvustavad ettekanded ja artiklid jne. Kuna antud meetmed ei ole ainuüksi piisavalt tõhusateks osutunud (kahjustuste trend jätkuvalt on kasvav), kasutatakse alternatiivse ennetusmeetmena lisaks eelpoolnimetatule ka küttemist.

3) erand ei kahjusta populatsiooni soodsa kaitsestaatuse säilimist: korralduse p. 2.6 ja 2.7 on ära toodud, et pruunkarude populatsioon on Eestis väga heas seisus (2022. aastal on pruunkarude arvukuseks hinnatud ca 900-1000 isendit) ning arvukus on viimastel aastatel olnud jätkuvas tõusutrendis – seda ei ole mõjutanud ka varasemate aastate kütmine.

- 2.9.** Keskkonnaagentuuri esialgne küttemisettepanek on määrata pruunkaru esialgseks küttemismahuks 2023/2024. jahiaastal Eestis maksimaalselt kokku 96 isendit, sellest Harju maakonnas 11, Ida-Viru maakonnas 17, Jõgeva maakonnas 13, Järva maakonnas 12, Lääne-Viru maakonnas 17, Põlva maakonnas 2, Pärnu maakonnas 5, Rapla maakonnas 3, Tartu maakonnas 8, Viljandi maakonnas 7 ja Võru maakonnas 1. Ettepaneku tegemisel on arvestatud pruunkaru asustustihedust, juurdekasvunäitajaid, arvukuse muutust viimase nelja aasta jooksul, eelnevate aastate küttemisstruktuuri ning 2022. ja 2023. aasta kahjustuste paiknemist ja ulatust. Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruande ettepanekul 2023/2024. jahiaastal Hiiu, Lääne, Saare ja Valga maakonnale pruunkaru küttemismahtu ei kehtestatud. Aruandes on antud soovitus lubada Keskkonnaametil lisaks maakondlikuks jaotamiseks soovitatud kvoodile võimalike erakorraliste juhtumite korral, milleks on esmajoonel probleemiseendite ilmumine jahiaja vältel, lubada kütta Eestis veel kuni 6 karu.
- 2.10.** JahiS § 9 lg 3 p 1 kohaselt kuulub jahindusnõukogu pädevusse muu hulgas ettepanekute tegemine Keskkonnaametile pruunkaru küttemise korraldamiseks. Kokkuvõtte 2023. aasta mais toimunud maakondlike jahindusnõukogude ettepanekutest pruunkaru küttemismahu suuruse ja jaotuse osas 2023/2024. jahiaastal on leitav Keskkonnaameti dokumendiregistris⁷.
- 2.11.** Arvestades kahjustuste esinemise sagedust ja paigutust, pruunkaru arvukuse ja levikuala laienemise soodustamist on põhjendatud kehtestada 2023/2024. jahiaasta pruunkaru küttemismaht vastavalt Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes toodud soovitudele. Maakondliku küttemismahu jagamisel jahipiirkondade vahel on arvesse võetud pruunkaru kahjustuste esinemist ja ohuolukordade esinemisega seotud juhtumeid inimestele jahipiirkondades. Samuti on võetud arvesse asjaolu, et karud liiguvad kõrge asustustihedusega piirkondadest (nt Ida-Viru ja Jõgevamaa) üle maakondade piiride madalama asustustihedusega piirkondadesse (nt Lääne-Viru ja Harjumaa), kus tekitavad ka kahjustusi või põhjustavad ohuolukordi (sh satuvad asulatesse, elamute lähedale, maanteedele jne). Lisaks on korralduse eelnõu edastatud huvigruppidele ja maakondade jahindusnõukogu liikmetele ettepanekute ja arvamuse esitamiseks 30.06.2023. Arvamuste ja ettepanekute esitamise tähtajaks määrati 05.07.2023. Korralduse eelnõu kohta on esitatud alljärgnevad arvamused ja ettepanekud
- 2.12.** 21.06.2023 nõustus Keskkonnaameti poolt moodustatud suurkiskjate koostöökogu Keskkonnaagentuuri ettepanekuga, millega tehti Keskkonnaametile ettepanek⁸ kehtestada pruunkaru küttemismahtu esimeseks osaks 96 isendit. Koostöökogusse kuulusid Keskkonnaministeeriumi, Keskkonnaameti, Keskkonnaagentuuri, jahimeeste, mesinike, loomakasvatajate, teadusasutuste ja keskkonnaorganisatsioonide esindajad. Maakondlikud

⁵ file:///sise.envir.ee/Kasutajad\$KA/38010162732/Downloads/Looma_kahjude_enetamine_A5_WEB.pdf

⁶ <https://www.ejs.ee/10-soovitust-mida-teha-kui-metsas-karuga-kokku-juhtud/>

⁷ Keskkonnaameti dokumendiregister <https://adr.envir.ee/default.aspx>

⁸ Protokoll on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis ...07.2023 nr 15-5/23/... all.

küttimismahud soovitatakse jaotada vastavalt Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes esitatud ettepanekutele. Piirkondliku jaotuse osas palutakse arvestada kahjustuste olemasolu ning küttimismahud jaotada jahi alguseks nii, et oleks võimalus jahiaja jooksul operatiivselt anda lisalubasid piirkondadesse, kus küttimismahud on realiseeritud aga kahjustused jätkuvad. Keskkonnaamet nõustub nende kaalutlustega.

- 2.13.** Võttes arvesse eelpool toodud ettepanekuid ning vajadust suunata pruunkarude küttimist eelkõige kahjustuskolletesse, on Keskkonnaamet seisukohal, et karude küttimismaht on 2023/2024. jahiaastal mõistlik kehtestada mitmes osas sarnaselt eelmistele jahiaastatele, jättes osa küttimismahust (kuni 6 isendit) jahihooaja alguseks kehtestamata (reservi). Küttimismahu esimese osana kehtestatakse Keskkonnaagentuuri poolt soovitatud esialgne pruunkarude küttimismaht ehk teisisõnu 96 isendit. Reservi jäetavate isendite küttimismahu (kokku kuni 6 pruunkaru) kehtestab Keskkonnaamet küttimismahu teise osana jahihooajal vajaduspõhiselt vastavalt lisanduvate karukahjustuste esinemisele Eesti maakondades.
- 2.14.** Nendes Eesti maakondades, kus maakondade jahindusnõukogud maakonna sisese pruunkaru küttimismahu jagamisel karukahjustusi arvesse ei ole võtnud ning ei ole teinud ettepanekut küttimismahu määramiseks jahipiirkondadele, jagab Keskkonnaamet karude küttimismahu jahipiirkondade vahel osaliselt ise, võttes arvesse 2023. aastal tekitatud kahjustusi ja ohu tekitamist inimestele ning Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes toodud soovitusi. Kuna 2/3 kahjustusi on aastate lõikes toimunud tavaliselt enne jahihooaja algust, on järgitud, et perioodil 1.08.2023 kuni 31.08.2023 oleks kõikides kahjuspriirkondades võimalik kahjustuste vältimiseks ja ennetamiseks ning ohuolukordade ära hoidmiseks pruunkaru küttida. Muuhulgas lubatakse karu küttida kahjustuste ja ohuolukordade ennetamiseks ka piirkondades, kus kõrge arvukuse tõttu on kahjustuste ja ohuolukordade tekkimine tõenäoline. Kui kahjustuspriirkonna jahipiirkonnad augusti kuu jooksul eraldatud küttimismahtu ei realiseeri, siis septembris ja oktoobris võivad realiseerimata küttimismahtu edasiste kahjustuste ja ohuolukordade vältimise ja ennetamise eesmärgil kasutada ka teised maakonna jahipiirkonnad. Eelpool toodud põhjustel on pruunkarude küttimisele seatud täiendavad küttimistingimused ... maakondades. Ülejäänud maakondade puhul nõustub Keskkonnaamet osaliselt või täielikult jahindusnõukogu ettepanekuga maakonna sisese pruunkarude küttimismahu jagamiseks jahipiirkondade vahel.
- 2.15.** JahiS § 21 lg-st 2 tulenevalt on jahipiirkonna kasutaja oma jahipiirkonna piires kohustatud teostama ulukite seiret. Vastavalt keskkonnaministri määruse nr 27 § 3 lg-dele 2, 3 ja 6 hõlmab see kohustus kütitud või hukkununa leitud pruunkaru kohta andmete esitamise ja bioproovide kogumise kohustust.
- 2.16.** Kooskõlas haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) regulatsiooniga võib haldusakti anda kõrvaltingimusega. HMS § 53 lg 1 p 4 kohaselt on haldusakti kõrvaltingimuseks muu hulgas haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine. Vastavalt sama paragrahvi lg 2 p-le 3 võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel. Vastavalt JahiS § 22 lg-s 2 sätestatule otsustab Keskkonnaamet pruunkaru küttimismahu kehtestamise kaalutusõiguse alusel. Tuginedes HMS § 53 lg 1 p 4 ja lg 2 p 3 jätab Keskkonnaamet endale õiguse ohjamisalade piiride ja küttimismahu muutmiseks ja/või kehtetuks tunnistamiseks ja/või kõrvaltingimuse kehtestamiseks.
- 2.17.** Pruunkarude küttimise paremaks korraldamiseks tegid jahindusnõukogud pruunkaru küttimise korraldamise ettepanekutes Keskkonnaametile ettepaneku määrata maakondlikud kontaktisikud, kes vahendavad pruunkarude küttimise ja jahtide

registreerimisega seotud informatsiooni. Jahindusnõukogudes kokkulepitud kontaktisikud on jahindusnõukogule ja Keskkonnaametile andnud kirjaliku kinnituse, et nad on nõus eespool toodud informatsiooni vahendada. Keskkonnaamet peab jahindusnõukogude ettepanekut põhjendatuks. Pruunkaru küttemismahust kinnipidamiseks on vajalik kehtestada karujahi eelneva registreerimise süsteem kontaktisiku kaudu, tagamaks maakonnas toimuvatest jahtidest teadasaamine ning küttele pruunkaru küttemisest ja võimalikust küttemismahu realiseerimisest ajakohase teabe edastamine. Võimaldamaks kiiret infovahetust, mis samas oleks taas esitatav ka hiljem, määrab Keskkonnaamet jahi registreerimise ja kütitud isendist teavitamise vormiks lühisõnumi (SMS). Maakondlike kontaktisikute nimed ja kontaktid on leitavad korralduse lisas 2 (lisatud).

- 2.18.** Kuna jahindusnõukogud arvestavad oma otsustes enne 2017. aasta haldusreformi kehtinud maakondade piiridega, samuti on oluline säilitada andmete võrreldavus varasemate aastatega, võetakse seda asjaolu arvesse ka käesolevas korralduses pruunkaru küttemismahu kehtestamisel s.o maakondadena käsitletakse jahipiirkondadest koosnevaid ohjamisalasid, mis hõlmavad Eesti maakondi nende halduspiirides enne eelmainitud haldusreformi.
- 2.19.** Karujahis võib ette tulla olukordi, kus looma haavatakse ning ei suudeta koheselt tabada. Jahis § 41 lg 1 p 3 kohaselt märgitakse haavatud suuruluki tabamise korral jahiloale lisaks tabamise ajale ka jahipiirkond, kus suuruluk tabati. Hetkel kehtiva jahiseaduse järgi on vajalik väljastada jahiluba haavatud uluki jälitamiseks, kui see lahkub esialgsest küttemispiirkonnast (jahipiirkonnast). Küttemisloa väljastab jahipiirkond, kuhu haavatud loom liigub. Samuti on Eestis kaitsealasid (Alam-Pedja LK, Soomaa RP), mis on jahimaaga liitmata ning kus ei toimu tavapärases mõistes jahipidamist. Kui haavatud karu satub nendele aladele (naaberjahipiirkond, kaitsealal asuv jahipiirkond), siis tuleb haavatud isendi jälitamisel eelnevalt lisaks ohjamisala kontaktisikule ja jahipiirkonna kasutajale informeerida ka kaitseala valitsejat (Keskkonnaametit) telefoninumbril 1247, kes annab vajadusel nõusoleku haavatud looma jälitamiseks. Kui haavatud loom tabatakse, siis arvatakse tabatud isend maha konkreetse jahipiirkonna ja maakonna küttemismahust, kus looma haavati ning tema jälitamist alustati.
- 2.20.** Lihtsustamaks maakondade ohjamisalade koordinaatorite tööd, on mõistlik kehtestada ajavahemik, millal ööpäeva jooksul saab karujahid eel-registreerida. Selleks määrab Keskkonnaamet mõistliku ajavahemikuna perioodi alates kella 7.30-st kuni kella 22.00-ni. Väljaspool määratud aega ei ole koordinaatorid kohustatud pruunkaru jahti registreerima.

(allkirjastatud digitaalselt)

[Allkirjastaja]

[Allkirjastaja amet/roll]

Saata:

Margo Tannik
jahinduse peaspetsialist
jahinduse ja vee-elustiku büroo